

Commissie ELI

Aan de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

Plaats en datum: Den Haag, 22 december 2011
Betreft: Resterende vragen van het algemeen overleg PAS/Natura 2000 d.d. 21 december 2011
Ons kenmerk: 2011Z27195/2011D64272

Tijdens het algemeen overleg PAS / Natura 2000 op 21 december jl. is besloten u te verzoeken de openstaande vragen uit de eerste termijn van dit algemeen overleg schriftelijk te beantwoorden en deze beantwoording uiterlijk maandag 16 januari a.s. om 12.00 uur aan de Kamer te sturen.

Bij dezen stuur ik u de openstaande vragen fractiegewijs.

CDA

In de Natuurbeschermingswet is onderscheid gemaakt tussen plannen en projecten. Is de staatssecretaris van EL&I bereid om dat uit te breiden naar plannen? De staatssecretaris van EL&I heeft in september 2011 per brief aangegeven dat hij n.a.v. de uitspraak van de Raad van State de wet zou repareren. Wanneer is het wetsvoorstel te verwachten?

Hoeveel daling in kiloton (kton) stikstof is noodzakelijk om depositiedaling te kunnen blijven garanderen en economische ontwikkelingen te kunnen laten plaatsvinden?. Wat is de geschiedenis ten aanzien van de stikstofdepositie van de verschillende sectoren 1990, 1995, 2000, 2005, 2010 en welke inspanningen zijn hiervoor geleverd? Hoeveel moeten de andere sectoren generiek doen? aan welke maatregelen moeten we dan denken? Graag een antwoord in kiloton en niet in percentages.

Verkeer daalt circa 30% waarvan 4% voor de snelheidsverhoging en 26% van de daling komt ten goede van de natuur en mogelijk aan de ontwikkelingsruimte voor andere sectoren. De leden van de CDA-fractie zien deze som graag in kton. De depositie door wegverkeer daalt in de periode tot 2018 landelijk met 30% ten opzichte van 2012. Hoeveel kton is dat? En hoe zit dat voor andere sectoren landbouw, scheepvaart, industrie e.d.?

Voor landbouw komt ruimte doordat binnen de ingezette daling 2,5% groei mogelijk is plus 5 kton extra ruimte zoals wordt gecreëerd door het aanvullend pakket van landbouwmaatregelen. Waarom is de 5 kton extra daling noodzakelijk? Is een andere verdeling ontwikkelruimte en daling te maken? Met welk effect? Kan het zo zijn dat indien uit monitoring blijkt dat de depositiedaling sneller inzet de dalingscomponent niet noodzakelijk blijkt? Stel dat de veehouderij niet instemt met 10 kton, wat dan? Hoeveel gebieden hebben dan geen ontwikkelruimte? En is deze ruimte door lokale maatregelen te genereren? Wat is de juridische, gezien de

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.eli@tweedekamer.nl

uitspraak Parkstad, consequentie dan?

Kan een analyse worden gegeven van de uitspraak van de Raad van State van de Buitenring Parkstad Limburg (BPL) i.r.t. de 130 km en PAS? Provinciale Staten (PS) stelt autonome afname stikstofdepositie is groter dan toename BPL onder meer door schone automotoren en beheermaatregelen ter reductie van stikstofdepositie (o.a. sluiting manege). De Raad van State constateert dat de effecten van de toename van de stikstofdepositie ten gevolge van de BPL in relatie tot het behalen van de verbeterdoelstellingen voor de voor stikstof gevoelige habitattypen niet inzichtelijk zijn gemaakt, en het niet duidelijk is in hoeverre de BPL het behalen van deze verbeterdoelstellingen zal vertragen dan wel aan het behalen daarvan in de weg zal staan. Lagen soortgelijke uitspraken niet ten grondslag aan de PAS?

In vijf gebieden is een probleem op welk ontwikkelterrein? Kan deze ook niet door de noodzakelijke herstelmaatregelen worden opgelost? Wat nu?

Een vijftal provincies nemen naast PAS op provinciaal niveau aanvullende landbouwmaatregelen; is een meer landelijke aanpak niet gewenst? Hoe kijkt de staatssecretaris aan tegen een eenduidig toetsingskader voor heel Nederland? Is de staatssecretaris bereid om een drempelwaarde analoog aan de grenswaarde in de NSL te introduceren? Zo nee, waarom niet?

De brief meldt "dat extra depositiedaling die op basis van dit provinciaal beleid ontstaat, kan de provincie desgewenst inzetten voor het creëren van extra ontwikkelruimte" aan wie komt deze ruimte toe? En op welke wijze wordt deze daling meegewogen in de landelijke daling?

Welke maatregelen worden genomen om de ontwikkelruimte verkeer te creëren? Tegen welke kosten en kosteneffectiviteit en hoe staat dat in verhouding met de maatregelen welke de landbouw neemt met staand beleid en het aanvullend pakket?

Leidt de 130 km niet tot extra kosten voor agrariërs? Het aantal trajecten staan nog ter discussie. Als uit de beoordeling blijkt dat een snelheidsverhoging niet zonder maatregelen mogelijk is, wordt een beroep gedaan op de ontwikkelruimte uit de PAS. Wordt de Kamer hierover in het voorjaar geïnformeerd? Welke ontwikkelruimte: die van verkeer of de 10 kton afkomstig uit de veehouderij? Kan het zo zijn dat de 130 km generiek past, maar dat lokaal het wel belemmerend kan werken? Zo ja, welke punten en welke maatregelen zijn dan nodig? Op welke wijze worden deze extra maatregelen bekostigd?

Wat betreft bestaand gebruik is de CDA-fractie het eens met de lijn dat het gebruik wat op 31 maart 2010 plaatsvond doorgang te laten vinden, omdat uit Aerijs blijkt dat de stikstofdepositie veroorzaakt door veehouderijbedrijven vanaf 2004 geen afbreuk heeft gedaan aan de daling van de stikstofdepositie. Is de staatssecretaris bereid om deze redeneerlijn door te zetten voor de Vogelrichtlijnproblematiek?

Op een aantal plekken zijn dus knelpunten m.b.t. luchtkwaliteit soms enkel stikstof, soms enkel fijnstof, maar soms ook gecombineerd. Zodanig dat deze een complexe aanpak vergen. Is de staatssecretaris bereid om het initiatief van de gemeenten Nederweert en Asten te ondersteunen?

ChristenUnie

Programmatische Aanpak Stikstof

Hoe groot wordt de totale ontwikkelruimte met de voorgestelde plannen? Welk deel daarvan wordt gecreëerd door boeren? Hoeveel ruimte wordt aan boeren toebedeeld? Kan de staatssecretaris garanderen dat de ontwikkelruimte die door boeren wordt gecreëerd ook door boeren kan worden gebruikt?

Hoe groot is de verwervingsopgave Programmatische Aanpak Stikstof binnen de 17.000 hectare ruilgrond die in het decentralisatieakkoord natuur is afgesproken?

Wat zijn de mogelijkheden om buiten de generieke maatregelen precisiewerk te verrichten? Is er ruimte voor boeren die aan kunnen en aan willen tonen dat zij meer ontwikkelruimte hebben dan ze op grond van de AERIUS-modellering krijgen toegewezen, om op grond van die gegevens ruimte toe te kennen?

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.eli@tweedekamer.nl

Natura 2000

Zijn er mogelijkheden om onderdelen van beheerplannen die al afgerond zijn vast te stellen, zonder te wachten op de stikstofparagraaf, zodat ondernemers die geen stikstofbelasting veroorzaken weer verder kunnen met hun ontwikkeling?

SGP

Hoe waardeert het kabinet het detailniveau waarop in aanwijzingsbesluiten en passende beoordelingen instandhoudingsdoelen en significantiegrenzen worden vastgelegd? De SGP-fractie heeft het voorbeeld genoemd van de Voordelta, waar voor vogelsoorten op de vogel per hectare nauwkeurig is vastgesteld wat het instandhoudingsdoel is en wat de significantiegrens is.

De ontwikkelruimte binnen de PAS hangt sterk samen met de herstelmaatregelen. In de eerste lichting beheerplannen lijken nog nauwelijks stevige herstelmaatregelen te zitten. Ook moeten nog de nodige afspraken gemaakt worden. Is ook op korte termijn (2012/2013) al voldoende ontwikkelruimte beschikbaar?

In hoeverre wordt in de PAS rekening gehouden met positieve na-ijleffecten van daling van stikstofemissies- en depositie in de afgelopen twintig jaar op de kwaliteit van stikstofgevoelige habitattypen? In hoeverre wordt op deze wijze extra ontwikkelruimte gecreëerd?

De stikstofaanpak gaat uit van referentiejaar 2004 voor bestaand gebruik. De Raad van State heeft deze aanpak voor bedrijven bij Vogelrichtlijngebieden afgewezen. Voor een aantal stikstofgevoelige gebieden dreigt een referentiedatum in 1994. Opnieuw dreigen verschillende bedrijven in de problemen te komen en met terugwerkende kracht illegaal verklaard te worden. Dat moeten we niet willen. Ziet het kabinet het probleem en wat gaat zij daaraan doen? Is het voortbestaan van deze bedrijven tenminste via de PAS verzekerd?

Het is onduidelijk wat de status van de Standaard Data Formulieren is. De staatssecretaris van EL&I schrijft in zijn brief van d.d. 21 december jl. dat deze Formulieren niet bedoeld zijn om de ontwikkeling van de instandhouding van habitats en soorten te volgen en lidstaten daar eventueel op af te rekenen. In de (juridische) analyse bij Kamerbrief 32 670 nr. 24 staat echter dat deze Formulieren de basis zijn voor ondermeer het volgen van ecologische veranderingen in een gebied en aanleiding kunnen bieden voor mogelijke inbreukprocedures. Hoe moeten we deze schijnbaar tegengestelde berichten met elkaar rijmen?

Een vraag van de SGP-fractie m.b.t. de Hedwigepolder: de Europese Commissie wil dat Nederland aantoont dat de resultaten van het alternatieve maatregelenpakket minimaal vergelijkbaar zijn met de ontpoldering van de Hedwigepolder. Is het in lijn met de (uitgangspunten van) Habitatrichtlijn dat de Europese Commissie de ontpoldering van de Hedwigepolder als referentie neemt? Het is toch aan de lidstaten of ze linksom dan wel rechtsom uitvoering geven aan de leden 1 en 2 van artikel 6 van de Habitatrichtlijn? Is er geen sprake van doorgeschoten bemoezicht van Brussel?

Hoogachtend,

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,

M.C.T.M. Franke

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.eli@tweedekamer.nl